

מיכה בן ארי (חי"ר צנחנים) 12.5.2003

מ.א. 279652, מיכה בן ארי (קפוסטה), כפר-ביאליק.

אנשים שלחמו אתי שלוש שנים קודם, חלקם, לא כולם, לחמו אתי בכל פעולות התגמול. חלק היו פצועים וחזרו וכל מיני דברים כאלה.

הייתה תקופה שמאיר החליט לחדש את הכוח, זאת אומרת... פלוגה. מה שקראו פלוגה א', למעשה פלוגת הסיור הראשונה אז מאיר, מאיר הר-ציון היה המפקד, אנחנו היינו מ"מ-ים ושמשתי פחות או יותר כסגן שלו גם אז מפני שאני אתו הלכתי עוד מהמחלקה. בשני מלים אני אגיד לך דבר כזה: בצבא, בצה"ל, בצנחנים, אני לא יודע מה עם השאר אבל אני מניח שגם בשאר לא היה מושג של פלוגת-סיור. לא היה דבר כזה. היה מחלקת צלפים, חבלנים וצלפים שזה היה שייך ל... מהפלמ"ח עוד. מחלקת צלפים וסיירים. זה היה מהפלמ"ח המושג הזה שהם היו... והייתה מחלקה אחת בלבד. ומאיר למעשה, אני הייתי אז במחלקה של מאיר, אז היינו מחלקה והוא היה המ"מ, וקיבל להיות המפקד של המחלקה הזאת, זה המחלקה שהקים מ-101 והיינו ארבע חוליות של ארבעה איש, 16 (במקור שש-עשרה) איש סה"כ כל המחלקה. עשינו את הכל, השתתפנו ברוב פעולות-התגמול של אז, ושל עד בוא נגיד עד '54, סוף '54, '55, אני לא כל כך מדייק, בוא נגיד כמעט עד פעולת עזה. פעולת עזה הייתה ב-'55.

יורם: זה מה שקוראים "חץ שחור".

מיכה: "כן, "חץ שחור". אז אני, את כל השמות האלה, חץ שחור וכל זה, אני שמעתי הרבה שנים אחרי זה מפני שבזמננו היו עושים את הפעולות ואת הקבוצת-פקודות את, איך תקרא לזה?

יורם: נוהל קרב?

מיכה: את הפקודה עצמה לקרב היו כותבים אחרי הקרב כדי שיתאים במאה אחוז. לפני זה לא כתבו את הפעולה, זהו... אנחנו בצענו את הסיורים ובצענו פעולות עד שהגיע שלב שהמחלקה הזאת התפרקה. המחלקה הזאת התפרקה מכמה סיבות: א-חלק שהיו ותיקים יותר מהמאה ואחד, הם השתחררו. חלק שני, זאת אומרת השתחררו ואז מהשש-עשרה איש לא נשארו כבר, נדמה לי היו צריכים להשתחרר איזה שמונה איש או ששה איש וחוליה אחת שלנו הלכה לשבי בסוריה עם אורי אילן... שהתאבד. שהמבצע הזה בסוריה היה למעשה מבצע שלנו. אלא שאנחנו לא יכולנו לעמוד בכל המטלות שלנו ובקשנו להעביר את זה מאתנו היות שזה היה פעולה חוזרת, היה צריך כל פעם לחזור, להחליף מצברים ולחזור עוד פעם על אותה דרך הלוך וחזור וזה נמאס לנו, אז בקשנו שיעבירו את זה ל"גולני". דבר שגרתי, דבר פשוט ואז מאיר יעקבי, אני מזכיר את שמו בכוונה ואתה תבין למה שזה מגיע (לעקרון?) מאיר יעקבי היה אחד ממפקדי החוליות. היו שמה מפקדי חוליות אני, מאיר יעקבי, קרול ועוד אחד שאינני יכול לזכור את שמו גם כן מ-101. אלה היו מפקדי החוליות. עכשיו: מאיר יעקבי הלך לשבי עם החוליה שלו מינוס 2, אה, מינוס אחד, היות והחוליות שלנו מנו ארבעה איש אז הורדנו בן אדם והכנסנו שני אנשים מגולני וממודיעין, את אורי אילן ואת איך קראו לו, קצין... קצין... יצא לי מהראש השם שלו והם נתפסו והיו בשבי. אני מקצר מפני שהם הספיקו ללכת פעם, אחר כך רצינו שהם ילכו לבד, הם אמרו תלכו עוד פעם אתנו אז עוד פעם ואז הם נתפסו והיו בשבי בסוריה. בעקבות הלקיחה שלהם בשבי בצענו הרבה מאד פעולות לשם חטיפה. בשביל, בתקופה ההיא לא היה לנו את מי להחליף, לא כמו היום שיש לך מאות מחבלים. אתה נותן מאה איש, מקבל חצי בן-אדם. אז לא היה, היינו, בצענו פעולות חטיפה שיהיה לנו את מי להחליף עם ג'יבלי. אתה יודע למי אני מתכוון? ג'יבלי הקטן. רק תראה מה

זה חברים...ג'יבלי הקטן הזה הוא אחרי אירוע מוחי, אז כושי לקח אותו אליו לק"מ 101 אז הוא מטפל בו והוא מרגיש טוב. הוא אוהב אותו אצלו כבר כמה חודשים.

יורם: נעשה הפסקה לשנייה אחת, אני צריך את המ.א. שלך 279652, ואת הדרגה שלך. אז?

מיכה: אז הייתי, אני חושב אז קבלתי את הסרן. כן, בתקופה ההיא הייתי סרן, כן, הייתי מ"פ.

יורם: וקראו לך כבר אז בן-ארי?

מיכה: אז הוחלף השם, בתקופה היא הוחלף השם ב-56'.

יורם: איך היה קודם:

מיכה: קפוסטה.

יורם: קפוסטה זה ממש היה השם שלך.

מיכה: כן. הספור של החלפת השם זה גם כן ספור... החלפת השם היה ככה. יהדות רוסיה, ניתק הקשר בן יהדות

רוסיה לישראל די הרבה זמן, אחרי עלילת הרופאים. וישראל רצתה כל הזמן לחדש את הקשר עם היהדות

ברוסיה ולא היה שום דרך. היה סטלין... שלוש שנים אחרי שסטלין מת קרוב מאד. זה עדיין משטר קומוניסטי,

הרוסים הוציאו או בטעות או ב... אמרו שהם עושים את האולימפיאדה הראשונה לצניחות חופשיות, והם שלחו

הזמנות לכל קלובי התעופה בעולם. בין זה הם שלחו גם לקלוב התעופה הישראלי. אבל אין בארץ... אז הם שלחו.

בארץ לא היה דבר כזה משרד-הביטחון עלה על הרעיון ואומר לצנחנים חברה', מיד תוציאו צנחנים חופשיים. אמרו

אין לנו, אפילו מדריכי-הצניחה לא צנחו חופשי. אז אמרו תכינו, נו, מי מתנדב? באו כמובן לסיירת. ואז הסיירת, אז

הלכתי אני, אז היה יואב, היה... אני, יואב שחם היה אה, ברדנוב, ירמי ברדנוב, מצליח חיים. מצליח היה אלוף

המכביה בריצת 400 מ' בתקופה ההיא, כשהתגייס. בקיצור, היינו קבוצה, טופול היה שהיה אחר כך נדמה לי בעיריית

רמת-גן משהו, התאבד, טוב. יואב שחם כבר מת, ברדנוב נהרג, גם זה נהרג, גם כמעט כולם חוץ ממני וטוט. טוט

– אתה יודע מי זה טוט, הוא מופיע הרבה בטלוויזיה, יו"ר באוניברסיטה ברחובות בקשר למדע משהו... חשיבה ועל

זה... נדמה לי שרק שנינו עוד ככה מהקבוצה שהיינו שמה. אז ארגנו לנו, התאמנו פה בארץ, זה סיפור בפני עצמו

אך התאמנו. לא ידענו ותרגמו לנו את ההוראות שקופצים למשל ממטוס דו-כנפי. מה אנחנו יודעים מה זה דו-כנפי

סטירמן. אז הסתכלנו על הסטירמן ואמרנו איך קופצים מהסטירמן? הטייס יושב מאחורנית ואתה יושב מקדימה הוא

עולה לגובה שלו, אתה יוצא מתא-הטייס, עולה לכנף, מסתובב וקופץ. יש לי צילום של זה, יש לי צילומים של זה.

והתחלנו להתאמן. ואחר כך התברר שמטוס דו-כנפי ברוסיה זה מטוס קצת יותר קטן מדקוטה אבל הוא עם שתי

כנפיים ויוצאים מדלת. חחח... ושלחו את רפול בתור מאמן שלנו. הוא לא קפץ בחיים שלו קפיצה וכשהגיע לרוסיה

בתור מאמן הכוונה הייתה למכור את הציווד, לא למכור אלא לחלק את הציווד הציוני, הבאנו סידורים שמצד אחד דף

התפילות, דף הסיודור, ובצד שני תמונה של נהלל, ציונות, נו... ולקחנו הרבה מאד תשמישי קדושה כאלה וגם קצת

אמיתיים, ז"א תפילין וזה והלכנו בשבת לביה"כ, אז הלכתי עם איזה ארבעה סטים של תפילין וכל הדברים האלה...

אבל זה הרוסים לא יודעים אבל היהודים יודעים. אז נכנסנו לשם, השארנו את זה שם כדי שהיהודים יוכלו לקחת

את זה... ואז התברר דבר כזה שהם הכינו לנו פספורטים, מביאים לי את הפספורט, אני מסתכל על הפספורט,

כתוב מיכה בן-ארי כל הפרטים נכונים אבל השם מיכה בן-ארי במקום מיכה קפוסטה. אז אני אומר להם "יש פה

טעות, אני מיכה קפוסטה". אומרים לי, לא, למי שיש קרובי משפחה ברוסיה לא יוכל להיכנס לרוסיה בזמנו של

סטלין, אז החלפנו לך את השם. לפי מה שראינו, הדוד שלך אתה, אני יודע מה, החלפנו לך רק את השם, אתה יכול להחליף חזרה כשתחזור. כשבאתי חזרה מסתבר שצריך לחכות איזה 7 שנים עד שאני יכול להחליף חזרה, אז נשארתי בן-ארי. זהו. גם האחים שלי, רק אבא שלי נשאר קפוסטה. זה הספור של החלפת השם. לא שבחרתי אותו, כמו שאתה נולדת עם השם שלך, אני נולדתי פעמיים חחח...

יורם: יפה, איפה אתה נולדת?

מיכה: אה... זה ספור... בעבר-הירדן. נולדתי ברבת-עמון, בזרקא, במען. זה גם ספור. הסוכנות ניסתה ליישב את עבר-הירדן ביהודים. אתה מכיר את העניין הזה? יש לי קטעים מהעיתונות שמישהו חקר את זה קצת. יורם: עליה ראשונה אבל לא הסוכנות, סוכנות זה"...

מיכה: ניסו, לא במושבים מאורגנים אלא כפרי-לנסר (free lancer) כאנשי מקצוע, פיזרו אותם בתוך ירדן, אני יודע, בריכוזים לא קבוצות גדולות, לא קבוצה גדולה, ואבי היה ביניהם וככה אני נולדתי שם. מחה"ע פרצה ב-1940 ואז הוא היה בצבא הבריטי מפני שהוא עבד בשביל הבריטים מפני שהוא היה מהנדס חשמל. אז הוא הלך לצבא הבריטי ואז הוא אמר "אני לא אשאיר אתכם שם והוא הביא אותנו לארץ וב-1940 עליתי לארץ. חחח... טוב, בקיצור..." יורם: מתי התגיית?

מיכה: בסוף '52 תחילת '53. קצת מוקדם מפני שאני גמרתי או שלא גמרתי כל כך בי"ס. אני יודע, הייתי עסוק בהגנה והלכתי ישר לצבא.

עכשיו, בקיצור, המחלקה הזאת, הפלוגה הזאת שקראו לה, המחלקה הזאת התפרקה אמרתי לך למה, ומאיר תכנן לקחת את הגרעין של סופו של קורס מ"כ-ים שהם כולם חומר טוב, אמרנו שאצלנו חייל צריך להיות לפחות בכושר של מ"כ אז אם הם גומרים קורס מ"כ-ים אז הם יכולים להיות חיילים אצלנו. ונעשה מהם פלוגת-סיוור, פלוגה, ממש פלוגה שלמה של סיוור כל מי שהמחלקה שלנו היה צריך להשתחרר, הלך להשתחרר מי שהסכים להישאר כמו... אני לא רציתי להשתחרר אז... וארול ועוד כמה אמרנו OK נסכים, אמרו לנו, תלכו לקורס קצינים, תחזרו מקורס קצינים, מאיר הלך הביתה, בינתיים הקורס הזה ייגמר, נחזור כולנו יחד... ונקים את הפלוגות. וככה הוקמה פלוגה א' למעשה שאנחנו היינו מ"מ-ים, מאיר היה מ"פ, אז הוא נהיה מ"פ. מה זה אנחנו? זה מפקדי החוליות, זה ארול, אני, אז הלכנו לקורס קצינים, חזרנו ועם הפלוגה הזאת, לא צריך לספר את ההיסטוריה שלה, היא עשתה את רוב הפעולות השתתפה בהרבה מאד פעולות וגם היא נכתשה לגמרי ומאיר החליט ש... לפני הפעולה האחרונה הוא החליט שהוא צריך להקים פלוגה חדשה. מהגרעין של הוותיקים להקים פלוגה חדשה. זה כבר היה אחרי פעולת קלקיליה או קצת לפני או בסביבות פעולת ראועה Rawa.

פעולת ראועה היא למעשה, יצאנו עוד הפעם עם הפלוגה הזאת לפשיטה על המשטרה הזאת ונפצענו כולנו. מאיר נפצע אז את הפציעה המפורסמת שלו, אני נפצעתי ברגל חזק וזהו והעסק התפרק. שכבנו בבית חולים. בא אריק אלינו ואמר לי: "תשמע, מאיר לא יצא מחר. אתה תבריא יותר מהר. זו הייתה פציעה שלישית שלי. שניה או שלישית. אני נפצעתי איזה 5 פעמים. לא זוכר תמיד איפה זה קבלתי פה 3 כדורים ברגל, כדורים בריאות, כדורים של טומי, והוא אמר לי: אתה תצא יותר מהר ואתה תקים את הפלוגה ואתה תהיה המ"כ שלהם. אז התחלתי לארגן אותה. קבלנו כמו שאומרים דם חדש לפלוגה, אנשים מפלוגה ה' וכל מיני, קורס מ"כ-ים... והרכבתי את הפלוגה הזאת כאשר המ"מ-ים שלי היו: אחד בשם דב תמרי, אחד היה אפרים ברנד ואחד היה יוסי יפה. אלה שלושת המ"מ-ים. עכשיו, בפעולת קלקיליה נפצעו קשה יוסי יפה ואפרים ברנד נפצע בשתי ידיו והיחידי שנשאר לידי זה היה דוביק.

כשהתארגנו עם הפלוגה הזאת הייתי צריך לצאת, כבר היינו די מעט מפני שזה היה פעולת קלקיליה ולפני זה היה חוסיין ולפני זה, זה היה עין-ג'רנדל ולפני זה... הפלוגה הזאת עשתה את הפעולות האלה הדלדלו, נהיו קבוצה קטנה איזה 45 איש אולי. הרכיבו את כל הפלוגה עם אנשי מילואים בודדים שהצטרפו אלי. אז החזרתי את אפרים ברנד. לא היו לי מ"מ-ים אז היה ד"ר, אח? היה לי את אפרים ברנד אבל שני הידיים היו בגבס אז הורדנו לו גבס מיד אחת. נתנו לו אקדח שישתתף בקדש, במבצע קדש עם יד אחת בגבס ויד אחת באקדח ובמקום יוסי יפה שהוא היה פצוע קשה ולא יכול היה להיות לקחתי את צביקי נור. אם הכרת אותו, אחר כך היה מג"ד בסואץ. מעין-חרוד. הוא גם כן מפלוגה א'. הכרנו אז את כולם, היינו קבוצה די קטנה. וזאתי הייתה למעשה הפלוגה שאתה הלכתי למבצע קדש. 45 איש כאשר ביניהם היה מאיר יעקבי שהוא חזר כבר מהשבי והיה מתוסכל ותמיד התחנן להצטרף אלינו וזה ואני, אז זה היה חברות, אנחנו הבנו כמה קשה לבן אדם להיות מחוץ לחברים שלו ביחוד שהוא נפגע מאד מזה שעשו נגדו משפטים. היום לא עושים משפטים על שבי אבל הוא הלך לשבי עשו נגדו משפטים. אמנם זיכו אותו מהכל אבל... אז הוא ביקש ואני קבלתי אותו, אמרתי לו "בוא, בוא, תהיה אתי", הכנסתי אותו אל הזחל שלי. עכשיו

נתחיל במבצע קדש.

מבצע קדש עצמו, אתה יודע שהיה איזה ניסיון להסחה והורידו אותנו לבאר-מנוחה וכל הספור הזה. דויד שלי אותי עם ג'יפ קודם, מהסיוור, לבדוק דרך גישה מוסתרת ביום לכל השיירה הענקית של כל הכוח החדירה שהייתה צריכה ללכת. כל הכוח של אריק שנעה מוסתרים מכיוון כונתילה. משטרת כונתילה. ואז הגעתי עד לברכת איברהים. אתה יודע איפה זה? אחרי החוף. ועל זה אם אתה עולה מעל המצוק של הברכה הזאת, של הגב-מים הזה אתה נמצא על החמדות ואתה יכול להגיע עד לראות את... כונתילה. שמה חיכינו לכלל הכוח וכשהכוח הגיע יצאנו משם. עכשיו העניין היה כזה: דויד הטיל עלי, הוא היה המג"ד, היה עוד ספור קטן, הקימו גדוד בזריזות רבה. הקימו גדוד נוסף אז אמרו: דויד יהיה המג"ד, פלוגת הסיוור תהיה פלוגה אחת, ולקחו קורס מ"כ-ים של נח"ל חלקו אותם לחצי, נח"ל מוצנח אני לא יודע, אני חושב שעוד לא היה, אולי כן, חלקו לחצי, חצי נתנו לנדל, אתה יודע מי זה?

יורם: כן, כן.

מיכה: חצי נתנו לנדל וזה היה פלוגה שניה, זאת אומרת אני הייתי, חיים נדל היה מ"פ שלי והיה חסר עוד מ"פ. לא ידענו מה לעשות, איפה יחפשו עוד מ"פ ואז... זה ספור על אריק. יושבים אריק, דויד וכל החברה' ואומרים, מה נעשה צריכים עוד מ"פ. דויד אמר: יש לנו מ"פ, יאיר תל-צור אבל אתה זרקת אותו. אריק רצה שיאיר תל-צור יחתום קבע ויאיר תל-צור אמר אני לא חותם יותר קבע והוא אמר לו אם אתה לא תחתום קבע אני צריך קצינים שישארו לשרת פה יותר זמן אז למה שאני אחוז אותך פה. חצי שנה לפני גמר השרות שלו לך הביתה ואני אמצע מישהו חבל לי על הזמן הזה. והוא זרק אותי, שלח אותי הביתה, הוא היה מאפיקים. יאיר תל-צור נהרג ב... אתה יודע, עלה על מוקש בנגב. (יש לנו אתר בית הצנחן ר"ג). עכשיו...

דויד אמר לו, תשמע, אתה זרקת אותו, אז אריק אומר לו אני זרקתי אותו? אז אני אביא אותו, עזב את הישיבה באמצע, ככה, עלה על הג'יפ מתל-נוף נסע ישר לאפיקים שחרר אותו והביא אותו החזיר אותו לצנחנים... עוד שרת קבע עד שנהרג. אז הוא היה המ"פ השלישי. אז דויד היה כבר אז היה לו כבר שלוש מ"פ-ים ויש לו כבר גדוד ויצאנו לדרך. עכשיו דויד היה החוד של הטור ואני, כיוון שאני הייתי הסיירת, הייתי החוד של דויד ודויד אמר לי דבר שבאמת זה אולי יפה, לאנשים זה לא יגיד כלום אבל לי, אני הייתי, אני לא יכול לשכוח את זה. הוא אמר לי: "אני מטיל עליך את התפקיד, אתה תוביל אותנו כל המסע בסיני". ובתקופה ההיא סיני לא הייתה מוכרת בכלל. לא היו

כבישים, לא היו דרכים היו קולים שהלכו להרבה מאד כיוונים וכוונתילה, הדבר היחידי שהכרתי מאיזה ארכיאולוג הוא, מה שקרוב לגבול, אנחנו יודעים. הוא נתן לי תצלום אוויר, יש לי אותו עד היום, אני מוכרח להראות לך... אני הייתי במתח נוראי. תאר לך שאתה מ"פ צעיר, מלחמה, ומטילים עליך להוביל 200 ומשהו ק"מ בלילה, לכבוש שני יעדים ולהוביל את כל הטור הזה ועל-סמך מה? אתה מבין, אין... עברנו את כונתילה. תסתכל איזה מפה, (זה תצ"א שרואים בה בערך כלום-יורם) בלילה. קבלנו זחל"מים. אחרי היו MX-ים, ארבעה טנקים MX ואחריהם אני כבר לא יודע מי היה. עכשיו אני הובלתי ובשלב מסוים, אם אני זוכר את זה טוב, בשלב מסוים, זה היה באזור הזה בערך (מראה בתצ"א) דוידי כנראה משך, נפתחו רווחים, נסענו עם אורות אומנם אבל נפתחו רווחים. הוא מודיע לי בקשר, עוצר אותי, אומר "מיכה, תעצור, תסתכל מצד שמאלך יש שיירת אויב". אני מסתכל שמאלה, אני לא רואה כלום. אני מסתכל ימינה, אני רואה שיירה ואז תפסתי שזה השיירה שלו. הוא פשוט סטה והוא ראה אותי מצד שמאל אז אני אומר לו: "דוידי, אני חושב שאני בדרך הנכונה אתה טעית, אתה משכת לכיוון הלא נכון. תחזור לכיוון השיירה שאתה רואה מצד שמאל". אז הוא אומר לי "אתה בטוח במה שאתה אומר?" פה אני נכנסתי ללחץ. לך תדע אם אני מנווט נכון או לא נכון, אולי הוא צדק בדרך שלו. אני אומר לו: "כן, אני חושב שאני מנווט נכון" אז הוא אומר לי: "טוב, תראה, אתה מוביל, אתה אחראי, אתה מנווט, אנחנו נוסעים אחריך" פה הוא גמר אותי לגמרי. לקחת מ"פ כזה צעיר, לך טוביל, שאני אסדר את הכל עם דבר כזה בלילה. זהו, ואז הוא אמר לי ככה: "תראה, לפני שאתה מגיע לבארות-תמד, תעצור, אנחנו נכין את ההתקפה אתה תכנס עם הטנקים... ואני בלילה, חושך-מצריים, פתאום אני מוצא את עצמי בתוך בארות-תמד, בין הבתים שמה, התחלנו את המלחמה, התחלנו לירות עברנו את הכל, וה-MX-ים לא הגיעו, הכביש נגמר. זהו. דוידי אמר: "למה לא עצרת?" לא ראיתי כלום, לא ידעתי איפה אני בדיוק. פשוט לא ידעתי בדיוק איפה אני. איך אני יכול לדעת אם אני נמצא שני ק"מ משם או ארבעה ק"מ, לך תזהה בלילה. חושך-מצריים. טוב גמרנו את הקרב הזה. דווקא הוא הלך בקלות רבה, בארות-תמד כמעט לא היה התנגדות נשארנו לקראת הבוקר ואז הוא אמר לנו דבר כזה: אני אכין לכם את ההתקפה ואנחנו נסתער על מתחם של תמד, זה יהיה עם שחר. כשאנחנו באים מצד השמש זה היה התקפה קלסית. דוידי היה, כל התכנונים שלו, אני מוריד את הכובע. זה א' א'. השמש הייתה בגב שלנו, מול העיניים של האויב. ואנחנו ככה היינו צריכים להיכנס. הסתערנו על תמד, אני לא נכנס לפרטים. תמד זה מתחם יותר גדול כבר נכנסנו, עלינו על מוקשים, זה, עלינו על מוקש בפריצה ממש לפנינו, הזחל שלי התהפך ואנחנו, אני רצתי מיד תפסתי עליתי על הזחל לא השני אלא השליש, השני לא הצלחתי לתפוס אותו, דוביק היה בשני. עליתי על הזחל השלישי ונכנסנו ככה לתוך המתחם וטהרנו אותו הכל מבפנים החוצה והכל נגמר ואז התחיל האור היום כבר, זה כבר היה יום אז הוא החליף ביני ובין מוטה הוא אמר למוטה, לא הוא החליף, אני לא יודע, אמר OK מוטה, החברה' של מוטה יעלו על הזחל"מים שלך, אתה תעלה על המשאיות עם החיילים אתם עיפים, מוטה ילך על נחף. ומנחף המשכנו עד המתלה התחברנו לרפול. עכשיו מתחיל הספור של המתלה. עד אז, אולי אתה הכרת את דב הלמן, דובי הלמן היה בשריון מח"ט הוא נפצע קשה... נשרף... הוא היה חייל אז הוא חטף אז מהמתחם של תמד התקיפו אותנו מטוסים של המצרים אז הוא חטף או ריקושט ממטוס, נפצע בישבן. היה לנו עוד איזה שני פצועים לא יותר. לא היה לנו אף הרוג, מאיר יעקבי שהיה בזחל שלי פרק מהזחל, הרי עלינו על מוקש אז הוא בקור רוח פרק עוד את המקלע והסתער על העמדות. בקיצור, התארגנו, הגענו למתלה. עכשיו, במתלה ארגנו את הטור שנכנס, אני מדלג.

יורם: אתה זוכר את הפגישה עם האנשים במתלה, הם היו שם ככה מסכנים בודדים.

מיכה: כן, תשמע מה זה בודדים? חלק גדול הפלוגה של יואב. הפלוגה של עובד לדז'ינסקי, זה הייתה הסיירת, הפלוגה א' שלנו, אז אתה מכיר שרק הרי חלקנו את הפלוגה, אני לקחתי להקים פלוגה חדשה אז לקחתי את הגרעין רק.

יורם: אתה זוכר את הפגישה שם?

מיכה: כן. א' – אנחנו שמחנו מאד לראות אותם. הם שמחו לראות אותנו. וזהו, ישבנו, הם באו לבקר, ירדו מהעמדות שלהם ובאו לעזור לנו לאכול, לבשל. קצת עשינו מדורות לחמם את הלוף ואת הדברים הקטנים האלה, כל הזמן היינו בביקורים, אני לא מצאתי את הפלוגה כמעט. אלה הלכו לשם לראות את החברה' האלה ואלה הלכו לשם לראות מפני שכולם הכרנו אחד את השני. ואז התארגנה השיירה להיכנס למתלה. אז מוטה רצה להיות זה שמוביל את הסיור הזה, הוא הרי לקח ממני את הזחל"מים אז היה לו את הזחל"מים אתו הלכו ה-MX-ים ואחרי זה באו המשאיות עם מרגמות ודלק וכל המנהלות ואנחנו ישבנו על המשאיות האלה. אני, היה לי כבר ג'יפ רוסי לקחתי מתמד, מהמתחם של תמד שלל. לקחנו ג'יפ רוסי. אולי היה לנו עוד כלי רכב אחד כזה אבל 45 איש, 40 איש להעמיס זה לא בעיה גדולה על 3 – 4 כלי רכב משאיות והצטרפנו לשיירה הזאת והתחלנו לנוע. אני פתחתי רווח, פתחתי רווח, ודויד ודני מט ואני לא יודע מי עוד, כל הגנרלים היו בזחל אחד עם מוטה גור או לא, מוטה אולי היה בזחל אחר אבל עם חקה, אני לא יודע הם היו כולם יחד בזחל אחד ואנחנו היינו בטוחים שאנחנו חוצים את המתלה והיה למוטה קצת יריות פה ושם אנחנו נחצה ונלך לרחוץ בתעלה. כך שאנחנו ישבנו על המשאיות. הוצאנו בגדי ים, מכנסיים קצרות וניסינו, לא ישבנו לבושים בזה, אבל הכנו את הכל.

... זהו, התחלנו לנסוע. פתאום אני, אני פתחתי רווח אני שומע יריות, אחרי זה שומע יותר יריות וכשראיתי שהיריות מתגברות, התחילו להגיע גם בודדים, יריות בודדות עברו מעלינו, עצרתי את השיירה. אמרתי אני אחכה לראות מה קורה. ניסיתי ליצור קשר לא הצלחתי, פתאום אני רואה את דויד יוצא בריצה קלה מהמעבר הזה, יוצא בריצה קלה, מגיע עד אלי, אני עוצר אותו אני שואל דויד מה קורה? הוא אומר הוא לא יודע. הוא היחידי שברח החוצה. דני מט נפצע שמה והוא יצא הוא היחידי שיצא משמה בריצה קלה. הוא יצא החוצה. ואז הוא אומר לי, טוב, קודם כל, הוא היה איש מאד מחושב. דויד הוא... בעיני הוא גאון היה לו זיכרון בלתי רגיל. הוא היה משחק שח נגד שלושה – ארבעה איש היה קורא עיתון והיה משחק שח נגדנו היה מנצח. והוא גם ידע לתכנן טוב אז הוא אומר דבר ראשון, אני צריך ליצור קשר עם כולם. אז אין לו מכשיר-קשר, אז נתתי לו, אתה יודע, סיירת תמיד מאורגנת יש לה הכל מכל. אז נתתי לו את המכשיר 300 שהיה אז, מכשיר-קשר שלי שיוכל להתקשר עם מוטה. ומוטה היה כנראה, זה אני כבר, לא, אני לא יודע מפני שהוא היה בפנים, הוא היה כנראה קבור שמה אחרי או זה סלעים ולא יכול היה הרבה לראות ממה שנעשה והיה רק קטע קטן מכל האזור שלו. הוא אמר לו, תשמע, מצד, נקרא לזה צפון-מערב, הרכס הזה יורים עלינו, מחסלים אותנו, צריכים להסתער על הרכס הזה ולגמור על הרכס. ודויד אמר OK, מיכה, אתה תעלה באגוף, זה היה אור יום, באור יום, תעלה באגוף, תיקח את הפלוגה שלך ברגל, תעשה אגוף, תעלה על הגבעה הזאת ותכבוש אותה. נתתי לו מכשיר 6 מה שהיה שיהיה לו קשר אתי ויצאתי לדרך, הלכתי בשורה עורפית, יצאנו והלכנו. בדרך באו המטוסים של המצרים והתחילו להפציץ את השיירה שהייתה למטה עוד שאנחנו עזבו אותה בדיוק והיא עברה מעלינו, אבל לנו לא עשה כלום היות והם חשבו שאנחנו מצרים, על הגבעות לא היו, הישראלים היו על הדרך על הכביש, אז המטוסים האלה הפציצו את השיירה והדליקו את המשאיות. המרגמות

ניסו לתת לי סיוע בשלב מסוים. אבל אנחנו היינו מאד נרגשים והורדנו מהר את הגופיות לסמן למטוסים האלה T וכל מיני דברים כאלה בשביל שידעו שזה אנחנו שלא יירו עלינו אבל בינתיים התפתח שמה קרב אווירי גדול יותר מפני שבאו מטוסים ישראלים ומעל למטוסים הישראלים עוד מטוסים מצרים והיה שמה שמחה וששון. ירדו מאתנו. נתנו לנו להילחם לבד. ואני התקרבתי וזיהיתי את הגבעה.. ואז אני אומר לדויד, אני מזהה את הגבעה אבל אני רואה שלמעלה על הגבעה אין הרבה חיילים, יש מעט, אז הוא אומר לי: אתה חושב שתוכל לכבוש אותה? אני אומר לו כן, אני חושב שאני אוכל. אז הוא אומר קדימה, תסתער. מוטה לוחץ. אז שמתי שני מחלקות מקדימה. וזה ביום. ביום אז עושים פשוט. מתפרסים, ורצים בפריסה, אין גדרות, אין תעלות אז אין בעיה. הסתערנו על הגבעה. היו שמה עמדות שבנויות מאבנים היות ושמה אי-אפשר לחפור. זה בנוי חצי קשת, חצי ירח מאבנים שהחצי ירח הזה מופנה לכיוון הדרך לכיוון הכביש. אני באתי מאחורנית אז אני למעשה בפתח. זה דבר כזה, אתה רואה, זה בנוי כמו קשת כזאת והמצרים שכבו בעמדות האלה וירו, עם הגב אלינו בדיוק. עם הגב אלינו. אז כשהם יורים הם לא שמעו שאנחנו עולים עליהם, אמנם זה ביום, עלינו, הסתערנו, הסלנו מספר עמדות מסוים, אני לא יודע כמה והתחלנו להתקדם והתחלנו לחטוף אש נוראית ופתאום אני רואה שמצד ימין של הערוץ מאות חיילים מצריים מתרוצצים, ממלאים מחסניות, הם ישבו במנהלה מאחורנית ומלאו לאלה שיושבים בעמדות, מלאו מחסניות ושרשרות ואני יודע מה וחלק שהיה קרוב אלינו התחיל להתפזר ולרוץ, אנחנו התחלנו... ואז התחילה המהומה כמו תחנת רכבת, שמה בין אלה שישבו למלאות. ואנחנו נעצרנו. נעצרנו מפני שדויד, ואני אומר לדויד, תשמע דויד יש לי רושם שפה יש כמות ענקית של חיילים אני לא יודע כמה. היו שם אני חושב למעלה ממאתיים חיילים מצריים אנחנו רק ארבעים איש. אז הוא אומר לי ... הוא מדבר עם מוטה, ומוטה אומר: "שמיעה יסתער, אנחנו רואים אותו, שירוך, שיסתער על הגבעה ושיגמור את הכל, אנחנו... שיציל", אז דויד לחץ. אמר לי, תשמע, אתה מוכרח להמשיך להסתער אמרתי OK. ואז עשינו, לקחתי, ידעתי שאנחנו כבר מעט. לקחתי את כל שלושת המחלקות. בהתחלה שמתי שתי מחלקות ושמתי את אה, את דודיק ואת אפרים ואת צביקי, שהוא חדש היה אצלי לגמרי אה... השארתי מאחורנית כעתודה כביכול. מה יכולים לעשות ארבעים וחמש חיילים נגד כל המאתיים, שמתי את כולם קדימה אמרתי, בואו כולם יחד אנחנו כולנו יחד נסתער. בינתיים, אפרים ברנד, כשהוא היה השמאלי שלי היה בשלוחה שמאלית הרכס משך אותו והרחיק אותו מאתנו כך שהוא כמעט לא נפגע על ידי הדבר הזה מפני שהוא באמת רץ רק על הרכס ומי שהיה על הרכס הם חיסלו ולא היו עוד מקומות שיכלו לירות עלינו. אנחנו הסתערנו, ירדנו עד חצי המדרון, רבע המדרון וחטפנו אש תופת מהכיוון ממולנו. מהרכס ממול ומהצדדים ואני הייתי משוכנע שזה מוטה יורה עלי. היות ואתה מבין מה קרה שמה. מוטה היה למטה. אחר כך היו המצרים אחר כך אני הייתי מלמעלה. אחר כך היו יורים עלי מלמטה הייתי בטוח שמוטה יורה על המצרים והוא יורה עלינו. אז נעצרתי עוד פעם. ראיתי שהאש חזקה מאד אז דילגנו קצת כלפי מעלה עוד פעם ואני מודיע לדויד, תשמע אולי כדאי להישאר ללילה יש פה כמויות עצומות של חיילים ויורים עלי ואני חושב שמוטה יורה עלי. אז הוא אומר, אני מיד מודיע למוטה. הוא מיד הודיע למוטה, מוטה היה משוכנע שזה נכון. אז הוא נתן, העביר פקודה לעצור את האש של האנשים שלו שלא יירו, שהאנשים שלו יפסיקו את האש. עכשיו מה קרה? בפועל מה קרה? אנחנו הרי נשכבנו. ברגע שאנחנו נשכבנו למצרים לא היו דמויות על מי לירות. והם גם הפסיקו לירות. אז אני הייתי משוכנע שמוטה נתן פקודה להפסיק לירות ועכשיו אז אנחנו יכולים באמת לעשות את המלחמה מפני שלא יורים עלינו. ואנחנו יכולים להילחם רק נגד המצרים. אתה הבנת מה קורה שם? ואז דויד אומר לי, תשמע, מוטה לוחץ, הוא אומר שהפסיקו את האש אתה יכול עכשיו להסתער עד הסוף.

תרד תתחבר אליו בדרך למטה. טוב. מכל הפקודה הזאת לא נשאר הרבה מפני שאנחנו התחלנו להסתער, חטפנו שוב פעם אש תופת. מאיר יעקבי שהיה לידי מצד שמאל, ממש על ידי, נהרג, הקשר שלי קראו לו שגב יורם נהרג... יורם: אתה ראית שהוא נהרג?

מיכה: כן, ממש על ידי הוא היה מטר ממני. נהרג על המקום, קבל צרור כל הגוף, נחבט לקרקע, דבר כזה עוד לא ראיתי איך שנהרג, כאילו לוקחים שק וזורקים אותו בכוח על הקרקע, לא סתם ליפול בעדינות אלא פאאח... אתה יודע. יורם שגב שהיה הקשר נהרג גם כן, היה בצד ימין אצלי, לימיני ואני נפצעתי ופה אני יכול לספר לך את הספור האישי שלי.

אני נפצעתי וחטפתי כדור בחזה פה (מהצד-יורם) ויצא לי מפה (מלפנים-יורם) וחטפתי את המכה. אני כבר נפצעתי די הרבה פעמים אז אני, ברגל, ידעתי שנפצעתי אבל זה נתן לי מכה כזאת הכדור, שנפלתי על הארץ, אוויר לא יכולתי לקבל ואני מסתכל אני רואה פה בחזה פצע כזה גדול ודם יוצא לי מהפה. אמרתי זהו מיכה, אתה מת. אחרי דקה, שניים, אני רואה אה... לא כל כך מהר מתים. לא כל כך מהר אני מת. ואז בדיוק נפגע דוביק שהיה לידי וכנראה רץ קצת מאחורי והגיע עד אלי, הוא חטף איזה רסיס במצח ונשכב לידי. זה טשטש אותנו, המכה במצח טשטשה אותנו קצת, הוא היה מטושטש אז הוא לא ידע איפה למטה איפה למעלה והתחיל לצעוק מיכה, מה יהיה? בקיצור, אני לדבר היה לי קשה, לקבל אוויר, השוק הזה, הפציעה כנראה הפריעה לי לקחת אוויר. אני הייתי מושך אוויר בין השיניים ועם היד, למדתי שאסור פצע חזה אסור שיישאר פתוח, סגרתי את הפצע עם היד ככה לחצתי אותו. ואני שוכב על הצד כאשר העוזי שלי, אז היה לי הטומי, הטומי הקצר תלוי לי ככה ואני שוכב על הצד ואוחז את זה ואני אומר לו: דוביק תשמע, אנחנו מוכרחים לצאת מפה מפני ש... אה, עוד לפני זה, אתה רואה איפה הזיכרון שלי, בין ההסתערות השניה לשלישית, לאחרונה דויד הבין כבר שזה קשה לי מאד שאמרתי לו שיש המון המון אומר לי: אני שולח לך תגבורת. הם יבואו בדיוק במסלול שלך. הם יבואו מאחוריך, אני שולח לך תגבורת. אמרתי יופי, שולח לי תגבורת, זה יפה מאד. הוא שלח לי, הגיע פלוגה של הנח"ל. הם ראו אותנו מרחוק, פתחו עלינו באש שלא יאומן. ואנחנו היינו על הגבעה, אתה מבין, אז אני צעקתי לדויד, תגיד להם שיחדלו מי שזה, הם יורים עלינו, הם יורים עלינו חושבים שאנחנו המצרים. ראיתי שזה לא עוזר, לקחתי את אחד החברה' שלנו... אחד החיילים שהיה לידי, אמרתי לו רוצ' תסמן להם שאנחנו יודעים, תסמן להם. אז הוא רץ כמה צעדים, נפצע כאן, הוריד לו את השפה העליונה והוא חזר אלי אומר לי, אי יורים עלי, אמרתי לו תישאר פה, גמרנו, לא צריכים להודיע להם, לא כלום, חברה' תסתובבו. בינתיים קבלתי את הפקודה לעשות את ההסתערות האחרונה או את השלישית, להגיע עד למטה, אמרתי חברה', תעזבו את הנחל, אנחנו נמשיך בשלנו, לא מעניין אותנו, שהם יירו עלינו מאחורנית, אנחנו הולכים קדימה ואז, אז עשינו את ההסתערות השלישית הזאת שאני מספר לך שנהרג יעקבי ואני ככה, אומר לדוביק, רציתי להגיד לו קח את הפקוד, אז הוא נפצע במצח ונשכב לידי. מה יהיה? ישבתי, אמרתי לו, תשמע דוביק, אנחנו צריכים לצאת מפה מפני שאלה שיבואו לחלץ אותנו הם לא יזהו בינינו לבין המצרים מפני שאנחנו שכבנו בעמדות של המצרים, בתוך החצאים... על הגוויות של אלה שאנחנו הרגנו קודם, שכבנו עליהם. אז בוא ניתן קפיצות אחורנית אבל איך נקפוץ, הוא לא ידע, אמרתי אני אקח אוויר נספור עד שלוש, אנחנו קמים וקופצים לעמדה אחת מעלינו. ככה כל פעם נקפוץ, אני אוחז ככה את הפצע סגור, לוקח אוויר בין השיניים ואחת, שתיים, שלוש קם ורץ. כל פעם שקמנו חטפנו אש תופת. מה זה אש תופת! דויד שנים שמר את המעיל הזה, הוא נתן אותו בסוף, הוא נתן אותו

לירום אחי, הוא נתן אותו לאחי... היה לי מעיל רוח כזה אמריקאי קטן, הרי אז הטסנו בכל מיני ציודים, מעיל צמוד כזה מברזנט יפה, מעיל שעושה רושם. קצת צר, לא ארוך בטל-דרס (battle-dress).

עכשיו ככה: הכדורים עברו את המעיל הזה שתי וערב. את המימיה הם חוררו לי. את התחבושת אישית קרעו לי. הפאוצ'ים מחוררים. בי לא פגע אף כדור חוץ מהכדור הזה שעשה לי את הפגיעה בחזה, אף כדור לא פגע בי. כולם עברו אותי ככה, אז אתה מבין איזה אש הייתה שמה! ... דויד, אחרי זה. כשאני הגעתי לאסוף פצועים ושמה אחותו של יוסי יפה, אחותו הייתה אחות, היא קבלה אותי והיא הורידה לי את המעיל בשביל לבדוק את הפציעות שלי ואז דויד לקח את המעיל הזה... נשאר אצלו הרבה שנים.

(כאן הקלטת נגמרת ומיכה אמר את המשפט הבא: "היינו קופצים כלפי מעלה. הערבים שכבו על הבטן. שכבתי על הגב של מישהו". בקשתי ממנו לספר שוב ומכאן התמלול ע"פ הקלטת.)

קפצנו יחד, עד שנשכבנו על הערבי הזה ואז דוביק צועק לי שהוא חי אז אני לחצתי את הקנה, אני שכבתי עליו באלכסון, אחזתי ביד אחת את הפצע, ביד שניה לחצתי את הקנה על הגב שלו על עמוד השדרה כיוון הישבן ובקשתי, אמרתי דוביק, תלחץ על ההדק אצלי, אז דוביק לחץ על ההדק וככה חיסלנו אותו, שיתקנו אותו ועלינו עוד עמדה אחת קדימה ואז קיבל אותנו עובד לדז'נסקי שעלה עם הכוח שלו, הוא היה מהצנחנים, אלה שצנחו וקראו להם לתגבור. את הפלוגת הנח"ל החזירו לאחורנית ואותו שלחו, הוא כבר עם האנשים שלו זה האנשים שלנו, שאנחנו מכירים טוב אחד את השני, קבל אותנו, קבל אותי ופינו אותי עד למטה. כשפינו אותי למטה הביאו אותי לנפגעים אז שמה קבלה אותי אחותו של יוסי יפה שהיא הייתה אחות והיא הורידה לי את המעיל בשביל לבדוק איפה נפצעתי, איך, ודויד כשהוא היה שמה נוכח וראה את המעיל הזה, היה בטוח שאני מלא חורים. אבל מסתבר שלא, חוץ מהפציעה היחידה שקבלתי למעלה לא היה לי שום חור נוסף בגוף וזהו. ואז היא לחצה לשלוח אותי מהר דחוף מפני שזה פציעת חזה ולא היה אפשרות אז לטפל, שלחו אותי, העמיסו אותנו על נורד ובנורד הזה קיבל אותנו, קיבל אותנו בן-דוד של אשתי של היום אבל הוא גם כן איננו. הוא קיבל אותי ונתן לי טיפול, הגענו לתל-נוף מתל-נוף שלחו אותנו לקפלן, ואז שכבתי שמה עם דויד, עם דני מט, דני מט קיבל כדור אחד בחזה גם כן, קיבל בחזה, בכתף העליון נדמה לי במקום הזה באיזשהו מקום כאן איפה שעצם הבריח, באזור הזה, אנחנו שכבנו, עכשיו, אה... אביבה, שהיא הייתה אחות בתל-השומר ופרופ' מזוס שהיה אחראי על המרפאה והיא הייתה אחראית על המחלקה, הם כבר טפלו בי בפציעות הקודמות והכירו אותי ואני הייתי בן בית כמו שאומרים, זה הייתה פציעה שלישיית או רביעית אחרי ראועה. אתה מבין אז הם שמעו שאני נפצעתי אז הם אמרו, רגע, מה זה, אני... הפציאנט שלהם אז הם שלחו אמבולנס מיוחד לקפלן לקחת אותי ולהעביר אותנו ו... העבירו אותנו לתל-השומר ושמה שכבתי עד שהבראתי. שמה גם מאיר היה פצוע וגם יוסי יפה שכב שמה וכל החברה' שלנו שכבו בתל-השומר למעשה כל פעולות התגמול כל... זהו עד שהבראתי.

מהפלוגה לא נשאר הרבה. עשרה איש נהרגו לנו מתוך 45 ועוד איזה עשרה נפצעו או משהו כזה, נשאר חצי פלוגה נשאר איזה חמש עשרה איש אולי נשאר בריאים ככה יכלו לרוץ, חמש עשרה – עשרים איש, לא יותר. אז זהו, וזה... בזה גם נגמרה המלחמה למעשה מפני שאחרי זה הם ירדו לא-טור והמשיכו הלאה. הצניחה בא-טור הם עשו רק בשביל שלא יתכן אמרו, שאלה שלא לחמו, יקבלו כנפיים אדומות, ואלה שלחמו ועשו את כל המלחמה הזאת כונתילה א... תמד, בארות-תמד, מתחם תמד, נחל ובמתלה, לא יקבלו כנפיים אדומות, אז לקחו אותם וזרקו אותם בא-טור צניחה קרבית תחת מעבר לקווי האויב כביכול – אבל לא, מלחמה לא היה זהו. בזה זה נגמר. אחרי שיצאתי מזה

זה כבר לא שייך לסיפור הזה. אני רק מוסיף לך את ההיסטוריה של הסיירת אה... אחרי הפציעה הזאת אני הבראתי, יותר מאוחר זה אני העברתי את הפקוד של המחלקה, לפלוגה הזאת לדוביק והורידו אותנו אה... זה פלוגה מיוחדת הייתה צריכה להיות. הפלוגה הזאת שהקמתי אחרונה, אחרי ראועה, עד אחרי מבצע קדש, זו הייתה פלוגה שרצינו שתהיה מתכונת של סיירת-מטכ"ל. ו... היה לנו כבר ניסיונות עם זה, ניסינו ללמד ערבית את כל הדברים האלה את הפלוגה הקודמת עם אברהם דר, אני לא יודע אם אתה מכיר אותו, אם שמעת עליו שהיה בפרשה עם המצרים, המרגל, (האדם השלישי) אז הוא ארגן לנו קורס ארגן לנו שני מורים, צוקר אחד אמין שלימד אותם ערבית, ניסינו להקים בפלוגה הקודמת כבר, ניסינו לעשות את זה, לא הלך. אמרנו אז עכשיו נעשה את זה. אז בקשתי מאריק רשות לעלות לסטף איפה שה-101 הוקמה שם הסיירת הזאת תתחיל גם כן בסטף.

הסיירת הזאת שאני מדבר עליה עכשיו, שהיא עשתה את המלחמה הבאה מאחרי ראועה ועד אחרי מבצע קדש היא הסיירת של הסטף מה שקוראים. עוד פעם היינו בסטף והתחלנו משמה את הספור הזה... בקיצור הודעתי את זה לדוביק, דוביק כנראה, מישהי, לא יודע מה בכל זאת למסגרת החטיבה ת"פ החטיבה והיא לא נשארה ת"פ מטכ"ל יותר וזה שום דבר. ו... יותר מאוחר, אני הלכתי אחר כך לקורס מג"ד-ים, יותר מאוחר, ב-59, מאיר אומר לי, תשמע סוף כל סוף יכולים להקים את הסיירת שאנחנו רוצים. איך? אברהם ארנן שמעת אותו?... הוא היה איש מודיעין. איש מודיעין, אברהם ארנן היה איש מודיעין. הוא קרוב משפחה, בן-דוד של מאיר הר-ציון. מאיר דיבר אתו לנסות להקים את העסק הזה. אז אברהם אמר לו, תראה תחת (ענף ח'מ?) לא תצליח אף פעם אבל במודיעין אני יכול לסייע עשות את זה. ואז אברהם ארנן הקים את זה בסיירת כאשר מאיר היה צ"ל קצין אחד, אברהם ארנן היה אבא של העסק הזה מבחינה אדמיניסטרטיבית ולימודית וטכנית וכל הדברים אחרים. מאיר היה צריך להיות המבצעי בעסק הזה ואני הייתי קצין, שהייתי צריך לבצע. אני הייתי קצין היינו שלושה קצינים לבד. מאיר לא היה בשרות, הוא היה אחרי הפציעה שלו, נכה 100% הוא היה אזרח. אז עשו אותו אזרח עובד צה"ל, כל מיני פטנטים אני לא יודע מה אבל הוא לא יכול היה ללכת, לעבור את הגבול. אברהם ארנן גם כן לא יכול לעבור. היחידי שנשאר לבצע את הבצועים זה אני הייתי. אחד החיילים שלי, שבתאי שביט, שהיה ראש המוסד, הוא אחד החיילים שלי. הקמנו את סיירת מטכ"ל, אחרי זה נגמרה הבעיה הזאת של סיירת מטכ"ל הייתי, עזבתי את הצבא ואז דויד אמר לי, אתה עוזב, אתה חוזר לצנחנים והוא היה מח"ט של חטיבת 80 מילואים. לחטיבה הזאת לא הייתה סיירת בכלל. אז גם למילואים לא הייתה עוד סיירת. אמר לי, בוא תקים את הסיירת מחדש. פלוגת-סיור. אז אספתי את כל הוותיקים מ-101, מי שרצה. מי שהיה בכשר עוד, יכול היה, ועד הצעירים ביותר, צעירים ממש מפני שזה, אני מדבר על 52'. ואני אתן לך אחד הדוגמאות זה ישי צימרמן שהוא היה כבר מ"פ, סמ"פ מס"ע במילואים. באתי אליו אמרתי לו: ישי, אני הולך להקים את הסיירת, אתה מוכן לבוא אלי? אז הוא "בטח, מה זה אני..." אז אמרתי לו, תראה אבל יהיה רק מ"פ אחד, אני אהיה המ"פ. אתה לא יכול להיות מ"פ אתה תהיה מ"מ. אז הוא אמר "בסדר" נשאר מ"מ עד לדרום לבנון. ועד היום (2003) אנחנו עושים מילואים יחד. עכשיו היינו במילואים... הוא נפצע אצלי פעמיים בצורה קשה מאד... פעמיים אמרתי לו "ישי, מספיק" והוא אמר "לא! אני חוזר אליכם".

יורם: עוד דבר אחד חסר לי זה הנסיעה של קנדרור. אתה ראית את זה?

מיכה: אני כבר יצאתי, אני אמרתי לו (לדויד) שאני חוטף אש גדולה מאד.

יורם: באיזה שלב זה?

מיכה: זה היה בשלב בין ההסתערות השניה והשלישית. שאני הייתי בטוח שמוטה יורה עלי.

יורם: בין השנייה והשלישית עבר הרבה זמן, נכון?

מיכה: תראה, אנחנו חזרנו לאמצע, לא עבר הרבה זמן, זה הכל היה די צפוף, אני יודע! כל הזמן היו יריות מפני שהחברה האלה זה שמה מאות אנשים התרוצצו כל פעם אלינו הופיעה חוליה אחרת שאבדה את עצמה מהמצרים שלא ידעו איפה הם חיים והם הגיעו וראו, אתה יודע, הם ירו גם אנחנו ירינו. כל הזמן היו לנו יריות. לא הייתה הפסקה של אש. ממש. לא הייתה הפסקה.

יורם: כל הספור לקח די הרבה זמן.

מיכה: מהצהריים עד הלילה. כן, נכון.

מיכה: בין ההסתערות השנייה או לפני ההסתערות השנייה או השלישית. מתי שאני בקשתי, שהייתי בטוח שמוטה יורה עלי זה הייתה אי-הבהירות. חשבנו כולנו שאנשים של מוטה יורים עלי. לא ידענו שברכס ממול ישנם גם כן מצרים שהם יושבים ממול. ואז דויד דיבר על הרעיון הזה לשלוח מישהו ואז יראו בדיוק מאיפה יורים מפני שאז אני לא יורה, מוטה לא יירה ורק המצרים יירו, ואז, אה... זה היה שלב שלא יריתי, זאת אומרת לא ירינו לכיוון הכביש, ירינו למקומות אחרים ומוטה לא ירה. והמצרים אם הם פתחו, הם ירו רק על הג'יפ הזה אף אחד לא ירה.

יורם: אתה ראית אותו נוסע?

מיכה: לא, לא ראיתי אותו נוסע אבל אחרי שהוא נסע אז אמר לי דויד שירורים עלי מהרכס ממול ואז היה מאוחר מדי מפני שכבר התחלתי את ההסתערות הוא אומר לי: יורים עלי מהרכס ממול. כבר היה אבוד, אני הייתי פצוע בגמר ההסתערות הזאת, עכשיו מי שהצליח להגיע עד הכביש למטה זה היה צביקי שהיה המ"מ השלישי. צביקי נור, הוא היה איש בעל כושר גופני טוב, הוא הגיע עד למטה לכביש, ראה את התופת שישנה שם, הסתובב וברח למעלה חזרה.

יורם: יש מישהו שראה אותו?

מיכה: את קנדרור? מי שיכול היה לראות אותו זה הקשר של מוטה אולי. הקשר של מוטה, אתה צריך לחפש אותו. אני לא זוכר את השם שלו... הוא צריך היה לראות מפני שהאיש שבאמת עלה כל פעם בשביל ליצור קשר הוא דבר, הרי מוטה שכב מאחורי סלע וכולם הסתתרו שמה, היו שמה דברים מזעזעים, אני יודע, סיפר לי אחד האנשים שיצא משמה ספור שאני מספר מיד שניה, הוא אומר: אחד נפגע ושכב מאחורי סלע ואומר נפגעת, נפגעת, קבלתי כדור, אז ההוא צועק לו מאחורי הסלע השני אומר לו, עוד מעט יצילו אותנו תירגע. אחרי כמה דקות הוא אומר חטפתי עוד כדור ואחרי כמה דקות שואל אותו, אתה בסדר? והוא אומר כן, אני כבר זה... עוד אחד קבלתי, קבל עוד כדור והוא מת. אז ההוא ליווה אותו בצעקות עד שהוא מת. כל פעם חטף כדור נוסף. הוא לא הצליח להסתתר טוב, הסלע קטן.

חקה היה בזחל"מ אחד שהצליח לצאת בצד השני ונעלם. נסע הרבה... לא חזר. היה MX אחד, טנק אחד שאותו ראיתי. מדוע כל פעם שהיה מתרחק הייתי יכול לראות אותו. הוא היה מתרוצץ כדי שלא יפגעו בו בבזוקות ובררנ"טים אז הוא היה נוסע על הדרך החוצה ונכנס חזרה ככה, נוסע וחוזר כל הזמן וכל הזמן יורה לכל הכיוונים כדי שלא יפגעו בו והוא נשאר באמת שלם. אחד ה-MX-ים, את הטנק הזה אני יודע מי היה המ"מ כל פעם... לא יכול להיזכר בשמו... מבאר שבע.

ספור קטן על קלקיליה, קצר מאד, רק הקטע שלי. אני הייתי אז אחרי הפציעה של ראועה לא יכולתי עוד ללכת טוב אז שמו לפלוגה שלי את יאיר תל-צור ויהודה רשף שמו אותם כמ"פ, סמ"פ לפעולת קלקיליה. המ"מ נשארו אפרים

ברנד, יוסי יפה ודב תמרי. אני לפעולה צריך ללכת את כל המרחק וזה, הייתי אחרי הפציעה אז אריק שם אותי במטוס פייפר ואמר לי: אתה תהיה קישור, סיור, תהיה מלמעלה תסתובב תראה מה זה נעשה. כשהסיירת נקלעה לצרות שלה דוביק צועק לי, צועק במכשיר ששיירה של ליגינרים שיירה שלמה מכיוון עזון עולה עליו. הוא עוד היה בצד השני של מוצב קלקיליה מזרחה מקלקיליה עולה עליהם וצעק גוועלד, מה שאומרים. אמרתי לטייס בפייפר בוא נרד על הכביש ניסע לאורך הכביש, תטוס מעל הכביש צפונה. אה... מזרחה מקלקיליה מזרחה הוא טס, ראינו את השיירה אז הוא מיד עשה סיבוב עלה חזרה, אמרתי לו: עכשיו תחזור עוד פעם תעשה עוד פעם מעל השיירה הזאת, פתחתי את החלון, לקחתי אקדח רקטות, זה מה שהיה לי, את האקדח רקטות, שמתו רקטה וכשעברנו מעל השיירה יריתי עם האקדח רקטות. כל השיירה נעצרה, כל הערבים התפזרו ואחר כך בעיתונות היה שחה"א השתתף במלחמה בקלקיליה. זה הספור של חה"א שהשתתף במלחמה על קלקיליה. אחר כך הוצאתי מסקנה שצריכים לקחת בפייפר ארגז עם רימונים שנוכל לזרוק.

כמעט לא כתבו. חלק גדול מהפעולות הראשונות שלנו כמעט לא פורסמו אלא בן גוריון היה אומר זה "אזרחים נזעמים" עשו את זה, לא צה"ל עשה את הפעולות. היו אומרים "אזרחים נזעמים" עשו את הפעולות האלה של 101. היינו הולכים לבושים אזרחית, נעליים שחורות עם קרפ, היו לנו נעליים שחורות רגילות אבל עם קרפ, לא במיוחד בשבילנו תפרו אותם, הם היו פשוט בשוק או שקנינו, לא היו נעלי צנחנים... זהו.

עד שהם היו בסטף, מאיר עשה סיורים ופשיטות אתנו. זאת אומרת הוא בא, לא היה לו מספיק אנשים מפני שכל אלה, אולי מחלקה אחת נלחמה, אולי 16 איש, חמש-עשרה איש, ארבע חוליות, שלושה חוליות היו אתו שבעיקר החוליה שלו עשתה את כל המלחמות. עכשיו כשהוא עשה סיורים וזה הוא היה צריך יותר אנשים ולא היה הוא לא סמך על כל החברה' שהתגייסו אז ל-101, הוא... עוד לא התאמנו אז היה, הוא לקח מאתנו מהצנחנים אז הוא לקח אותי, את ברדניב, את צורי ואתנו הוא בצע הרבה מאד פעולות, אתה מבין, לקח אותנו, היה לוקח, הוא בא לאוהל רק אני התחלתי את העניין, איך אני אומר, איך רבן אדם מגיע למצב שהוא יכול לעשות סיורים מעבר לקו כל כך עמוק

אנחנו אחד הסיורים, אחד הטיולים שעשינו היה לגרש, ארבע לילות ושלושה ימים בשטח... אתה מבין, הדברים האלה איך הם קורים? אתה בהתחלה עובר 1 מ' את הגבול אחר כך אתה עובר 4 מ', 10 מ', אחר כך בפעולה אחרת אתה עובר 5 ק"מ, לאט, לאט התרגלנו. היום הצעירים צריכים לעבור ישר את ה-20 ק"מ אז הם אחרת... אותו דבר עם הלחימה. הוא יום אחד הוא בא אומר, אוהל, שואל איפה כל החיילים אני אומר אין אף אחד אמר, מי ישנו? אמרתי, רק אני אז הוא אומר "טוב, אז אתה תצא". ככה יצאתי אחר כך הוא בא, אומר "חברה' ישנה פעולה, צריכים לצאת מהצד השני, לעבור את הגבול, בזה אי-אפשר לשחק מפני שזה עניין של תקריות דיפלומטיות, אם לא נצליח, צריכים לקחת אדם עם ניסיון. מי עם ניסיון, אה... אתה יצאת אתי, אתה תצא עוד פעם", אתה מבין, פעמיים כבר יצאתי, אחר כך חפשו אדם עם ניסיון מי שיצא פעמיים ברור שיש לו ניסיון אז הוא ייצא עוד פעם, וככה יצאתי כל הזמן... אתה מבין איך זה התחיל, זה לא בגלל שהייתי טוב במיוחד בהתחלה, זה התחיל לאט, לאט...